

جامعه نمی‌تواند معطل

موسسات حسابرسی شود

حسابداری

موضوع گفتگوی ما با جناب آقای علی میرزایی تنوع بخشی به خدمات حسابرسی است. از ایشان خواهش می‌کنیم نظرشان را در خصوص این‌که آیا موسسات حسابرسی از نیازهای مختلف کسب‌وکارها آگاهی دارند؟ بیان کنند.

علی میرزایی

حسابرسی از جمله حرفه‌هایی است که حسابرسان به لحاظ تنوع کاری و سروکار داشتن با سیستم‌های گزارشگری مالی و غیرمالی کسب‌وکارهای مختلف و کسب دانش در بسیاری از حوزه‌های فعالیتهای اقتصادی و ضرورتاً مطالعه بسیاری از قوانین نظارتی و اقتصادی و حقوقی در جهت ایفای مسئولیتهای خود در رابطه با خدمات اطمینان بخشی، از بسیاری از نیازهای کسب‌وکارها در این‌گونه زمینه‌ها آگاهی می‌یابند و از سالهای گذشته اقداماتی را در جهت رفع این نیازها به عمل آورده‌اند به‌گونه‌ای که در سالهای دور، تعدادی از موسسات حسابرسی بزرگ، علاوه بر واحدهای حسابرسی در سازمان خود، اقدام به تجهیز واحدهای کاملاً مستقل در جهت رفع نیازهای مدیریت سیستم، مشاوره مالیاتی و دفترداری کرده بودند. اگر چه تعداد این موسسات کم بود لیکن نشان می‌داد که چگونه حرفه حسابرسی با شناخت نیاز کسب‌وکارهای گوناگون و اختصاص بخشهای کاملاً حرفه‌ای و متخصص در این راستا، می‌توانست هماهنگی و هم‌افزایی برای انجام خدمات متنوع به آن‌ها فراهم کند.

حسابداری

اقبال موسسات در پاسخ به این نیازهای متعدد کسب‌وکار چگونه بوده است؟

علی میرزایی

این پیش زمینه قوی در گذشته می‌تواند چراغ راهی برای آینده فراهم کند. با این وجود، در حد اطلاع اینجانب، به غیر از سازمان

مجتبی علی میرزایی

حسابدار رسمی

سازمان

با توجه به این که سایر خدمات حرفه‌ای در متن اساسنامه تشکیل موسسات حرفه‌ای پیش‌بینی شده است، آیا این نیاز شرکتها توسط موسساتی غیر از موسسات حسابرسی تامین می‌شود؟ رقبای این بخش از بازار برای حسابرسان چه کسانی هستند؟ آیا نیاز به تدوین مقررات و قانون در این زمینه وجود دارد؟

علی میرزایی

به نظر اینجانب اساساً اشخاصی که در حرفه حسابرسی هستند در وهله اول باید به این موضوع پایبند باشند که برای اعتباربخشی به اطلاعات، مهمترین عامل وجود اطلاعات شفاف تهیه شده توسط سیستمهای حسابداری معتبر و اشخاص ذیصلاح است. در چنین شرایطی است که اساساً موضوع رقابت برای بازار حسابرسان امری است که فقط پس از رفع نیازهای حسابرسی جامعه توسط ایشان قابل تعمق است. بدیهی است که در شرایط حاضر به دلایل پیش گفته، بخشی از سایر خدمات حرفه‌ای توسط موسساتی غیر از موسسات حسابرسی تامین می‌شود. بدیهی است جامعه نمی‌تواند معطل موسسات حسابرسی شود بلکه به دنبال رفع نیاز خود از سایر طرق می‌رود. با این وجود برای ارائه اینگونه خدمات توسط اشخاص غیرحسابرس نیز باید مقررات و

حسابرسی که به لحاظ پشتوانه قانونی و ظرفیت بالا، توانایی انجام خدمات حرفه‌ای از جمله طراحی سیستمهای مالی و مدیریتی و نیز چند موسسه دیگر فعال در این زمینه، انجام خدمات حرفه‌ای توسط موسسات حسابرسی به دلایل متعددی که نیاز به پژوهش خاص دارد در حد قابل قبولی ادامه نیافت.

سازمان

دلایل از نظر شما چه بوده است؟

علی میرزایی

علل زیادی را می‌توان در این رابطه برشمرد که بعضاً ریشه در تلاطم حرفه حسابرسی در گذشته داشته است از جمله با تشکیل جامعه حسابداران رسمی ایران و تعدد موسسات حسابرسی، بخش بزرگی از انرژی نیروهای حرفه، صرف انجام حسابرسی در قالب موسسات کوچکتر گردید که به نوبه خود توان کمتری برای تجهیز نیروی متخصص کافی و تربیت آنها به منظور ایجاد تشکلهای قوی برای انجام سایر خدمات حرفه‌ای در دسترس قرار گرفت. از سوی دیگر در سالهای اخیر با فعال شدن بورس، تشکیل صندوقها و نهادهای مالی متعدد، افزایش تعداد کسب‌وکارها با افزایش جمعیت، تدوین استانداردهای حسابداری و حسابرسی و نیز مقررات نظارتی متعدد، در کنار کاهش نیروهای دانشگاهی با تحصیلات مرتبط، چنان حلقه را بر حسابرسان تنگ کرد که حتی برای انجام خدمات اطمینان‌بخشی که حرفه اصلی ایشان است، فرصت کافی نداشته‌اند چه رسد به تجهیز کردن موسسات برای انجام سایر خدمات حرفه‌ای. شاید دیگر کمبود حسابرس آنقدر محسوس شده باشد که نیازی به گفتن و تکرار مکررات نباشد چراکه شرایط اقتصادی و آینده توأم با ابهام برای علاقه‌مندان ورود به حرفه حسابرسی چنان در ذهن آنها بزرگ شده که فدا کردن و سرمایه‌گذاری چندساله برای کسب تخصص کافی و مناسب در قبال وضعیت مالی با ثبات‌تر در شرایط فعلی ایشان، دیگر امری قابل قبول محسوب نمی‌شود. ارائه تصاویر فوق در ذهن خوانندگان صرفاً برای پاسخ به سؤال شماست که راه طولانی برای انجام اقداماتی در راستای پاسخگویی به سایر خدمات حرفه‌ای کسب‌وکارها وجود دارد و این راه صرفاً با انجام مطالعات و پژوهشهای گسترده در سطوح بالای کشور و با خواست مسئولان قابل‌گشایش است.

اساساً موضوع رقابت برای

بازار حسابرسان امری است که

فقط پس از رفع نیازهای حسابرسی

جامعه توسط ایشان قابل تعمق است

قوانین لازم تدوین و به مورد اجرا گذاشته شود. اساساً هیچ خدماتی نباید در سطح جامعه بدون وجود مقررات و ضوابط کافی ارائه شود.

شدن و تنوع‌دهی به خدمات دور می‌کند. یک نکته در حرفه حسابرسی خیلی مهم است و این‌که رشد سریع نیروی جدید در این حرفه یکی از مزیت‌های آن بوده است که جاذبه زیادی داشته و موجب افزایش نیروی متخصص حرفه‌ای در سطح جامعه می‌شده است لیکن شرایط به‌گونه‌ای شده است که خروجی از حرفه در مقایسه با ورودی به آن فاصله زیادی پیدا کرده است.

حسابرسان

آخرین تلاش‌ها برای گسترش دامنه خدمات حرفه‌ای غیر از حسابرسی و افزایش ضریب نفوذ حسابداران رسمی و ورود به بازار سایر خدمات حرفه‌ای را تشریح نمایید؟ پیشنهاد شما چیست و چه بسترهایی باید فراهم گردد؟

علی میرزایی

با ورود نرم‌افزارهای حسابداری و مالی و سیستم‌های فناوری اطلاعات به سطح جامعه و هدایت بخشی از نیروی کار حسابرسی به این سمت از طریق تشکیل موسسات جداگانه برای انجام خدمات دفترداری، طراحی سیستم‌های مالی، تهیه گزارشات مربوط به طرح‌های توجیهی افزایش سرمایه و اوراق مالی نظیر مرابحه و صکوک و عملاً تفکیک دیگر خدمات حرفه‌ای از حسابرسی آغاز شده و این امر به لحاظ تخصصی شدن هر کار و افزایش سرعت انجام کار در کل می‌تواند برای جامعه مفید باشد و نیازی به بازسازی در این خصوص برای حسابرسان نمی‌باشد. با این وجود اگر قرار باشد حسابرسان در این عرصه‌ها ورود کنند پیشنهاد این است که موسسات با بزرگ‌تر کردن خود از طریق ادغام و فراهم کردن و پرورش نیروی کار و تشکیل بخش‌های غیرحسابرسی در موسسات خود، ضریب نفوذ خود را افزایش دهند.

حسابرسان

با توصیفی که از موضوع داشتید عملاً با این کمبود نیرو، موسسات به گسترش بازار و رفع نیاز متنوع کسب و کارها نمی‌توانند بیاورند. از همراهی همیشگی شما با حسابرس تشکر می‌کنیم.

تا زمانی که حسابرسان نتوانند

وظایف حرفه‌ای خود یعنی

خدمات اطمینان بخشی را

با نیروی کافی انجام دهند

نمی‌توان به تنوع سایر خدمات حرفه‌ای

در موسسات حسابرسی ورود کرد

حسابرسان

مشکلات عدم تنوع خدمات حرفه‌ای در ایران چیست؟

علی میرزایی

عدم تنوع خدمات حرفه‌ای در موسسات حسابرسی در کشور، همانگونه که قبلاً اشاره کردم به دلیل کمبود نیروی متخصص، آموزش نیروهای کافی برای رشته مربوط و یا شرایط نامطلوب اقتصادی برای اشخاص است که می‌خواهند به این حرفه ورود کنند. تا زمانی که حسابرسان نتوانند وظایف حرفه‌ای خود یعنی خدمات اطمینان بخشی را با نیروی کافی انجام دهند، نمی‌توان به تنوع سایر خدمات حرفه‌ای در موسسات حسابرسی ورود کرد. ضمن این‌که اصولاً شرایط اقتصادی و فشارهای ناشی از تورم و متناسب نبودن مسئولیت‌ها با مابه‌ازای دریافتی، اساساً موسسات را از بزرگ‌تر